

Evropski okvir kvalifikacija i njegov uticaj za razvoj nacionalnih okvira kvalifikacija

OLAKŠATI MOBILNOST GRAĐANA

Evropski okvir kvalifikacija je mehanizam koji omogućava upoređivanje kvalifikacija iz različitih nacionalnih sistema kvalifikacija. Njime se podržava cjeloživotno učenje, vrednovanje neformalnog i informalnog učenja, uspostavljanje sistema prenosa bodova iz jednog konteksta učenja u drugi i samim tim uspostavljanje nacionalnih okvira kvalifikacija

Crna Gora završila proces referenciranja svog Nacionalnog okvira sa Evropskim okvirom kvalifikacija. Nivoi kvalifikacija koje se stiču u Crnoj Gori uporedivi sa nivoima Evropskog okvira kvalifikacija, što obezbeđuje prepoznatljivost kvalifikacija koje se stiču u Crnoj Gori i mobilnost pojedinaca u svijetu rada i obrazovanja na širem evropskom prostoru

OBEZBIJEĐENO VREDNOVANJE STEČENOG NIVOVA KVALIFIKACIJA: Sa Međunarodne konferencije u Podgorici

34

Prosvjetni rad

DEC. 2015

BROJ 40

Evropski parlament i Savjet Evrope su 23. aprila 2008. godine usvojili „Preporuku o uspostavljanju Evropskog okvira kvalifikacija za cjeloživotno učenje“ (2008/C 111/01), kao odgovor na zahtjeve zemalja članica Evropske unije i socijalnih partnera za instrumentom koji će omogućiti pojedincima mobilnost na evropskom tržištu rada i time podstaći njegov razvoj, promovirati transparentnost kvalifikacija koje se stiču u pojedinim zemljama i olakšati cjeloživotno učenje.

Evropski okvir kvalifikacija je mehanizam koji omogućava upoređivanje kvalifikacija iz različitih nacionalnih sistema kvalifikacija zahvaljujući tome što se sve vrste kvalifikacija i nivoi kvalifikacija opisuju kroz ishode učenja. Uz primjenu ishoda učenja i sistemске i transparentne procese osiguranja kvaliteta, koji su dati u „Preporuka o uspostavljanju Evropskog okvira kvalifikacija za cjeloživotno učenje“, Evropski okvir kvalifikacija podržava cjeloživotno učenje, vrednovanje neformalnog i informalnog učenja, uspostavljanje sistema prenosa bodova iz jednog konteksta učenja u drugi i samim tim uspostavljanje nacionalnih okvira kvalifikacija.

Referentna tačka za nacionalne sisteme

Evropski okvir kvalifikacija se ne bavi načinima na koji zemlje strukturiraju svoje politike, sisteme obrazovanja i osposobljavanja. On je metaokvir koji predstavlja referentnu tačku za nacionalne sisteme. Evropski okvir kvalifikacija ne omogućava automatsko priznavanje kvalifikacija stečenih u jednoj zemlji u drugoj, to nije evropski standard i ne znači harmonizaciju sistema obrazovanja i osposobljavanja.

Zemlje Evropske unije opredijeljene su da svoje na-

cionalne okvire kvalifikacija povežu sa Evropskim okvirom kvalifikacija (EQF) kako bi se olakšala mobilnost građana. Crna Gora, na svom evropskom putu orijentisana je na poštovanje pravne tekovine, odluka, zaključaka i preporuka organa i tijela Evropske unije, u konkretnom slučaju, iz oblasti obrazovanja i zbog toga je sprovela proces referenciranja.

Osam nivoa kvalifikacija u Crnoj Gori

Crna Gora je proces uspostavljanja Nacionalnog okvira kvalifikacija počela 2008. godine, donošenjem Strategije uspostavljanja nacionalnog okvira kvalifikacija. Zakon o nacionalnom okviru kvalifikacija donešen je 2010. godine. Nacionalni okvir kvalifikacija u Crnoj Gori je utemeljen na: kreditnom vrednovanju kvalifikacija; definisanim ishodima učenja (znanja, vještine i kompetencije); prenosu kredita; transparentnosti procedura i postupaka i obezbjeđenju kvaliteta u procesu razvoja i sticanja kvalifikacija. Uspostavljanje Nacionalnog okvira kvalifikacija ima za cilj da omogućiti mobilnost u oblastima obrazovanja i zapošljavanja licima koji su stekli kvalifikacije Crnoj Gori. Nacionalni okvir kvalifikacija, obzirom da se bazira na ishodima učenja, sistem kvalifikacija čini lakšim za razumijevanje na nacionalnom i međunarodnom nivou, povećava koherentnost sistema kvalifikacija povezivanjem različitih dijelova sistema, omogućava vrednovanje neformalnog i informalnog učenja i njegovo povezivanje sa formalnim obrazovanjem i tako podržava cjeloživotno učenje.

Okvir kvalifikacija u Crnoj Gori je sveobuhvatan i obuhvata sve tipove kvalifikacija koje su svrstane u osam nivoa, opisanih kroz ishode učenja. Ishodi učenja definisani su kao iskazi koji govore

o tome šta pojedinac zna, razumije i sposoban je da uradi na kraju procesa učenja. U Okvir kvalifikacija svrstavaju se tri tipa kvalifikacija: kvalifikacije nivoa obrazovanja, stručne kvalifikacije i druge (dodatne) kvalifikacije.

Referenciranja nacionalnih okvira kvalifikacija sa Evropskim okvirom

Savjetodavni odbor za Evropski okvir kvalifikacija Evropske komisije je utvrdio procedure referenciranja nacionalnih okvira kvalifikacija sa Evropskim okvirom kvalifikacija za cjeloživotno učenje. Referenciranje nacionalnih okvira kvalifikacija sa Evropskim okvirom kvalifikacija je proces koji za rezultat ima uspostavljanje odnosa između nivoa nacionalnih kvalifikacija i nivoa Evropskog okvira kvalifikacija. Kroz ovaj proces, nacionalni organi nadležni za sisteme kvalifikacija, u saradnji sa ključnim partnerima, zaduženim za razvoj i sticanje kvalifikacija, definišu odnos između nacionalnog sistema kvalifikacija i osam nivoa Evropskog okvira kvalifikacija. Utvrđu-

CRNA GORA POZITIVAN PRIMJER: Sa sjednice u Briselu

ANICA PAUNOVIĆ

U oktobru, još uvijek radno aktivna, preminula je Anica Paunović, profesorica istorije u OŠ „Radomir Mitrović“ u Beranama.

Naša omiljena koleginica završila je Filozofski fakultet – grupa istorija u Prištini, de je i svoj radni vijek započela u tamošnjoj Gimnaziji.

Od 1980. godine pa sve do kraja svog života radila je u OŠ „Radomir Mitrović“ u Beranama.

Otvorena, iskrena, nesebična, plijenila je svojom dobrotom i plemenitošću. Prema učenicima je imala roditeljski stav i znala je da pride svakom detetu i prenese znanje.

Kroz svoj rad afirmisala je vaspitno-obrazovnu ulogu škole, a za svoje pregalaštvo i stručni rad tokom službovanja ocjenjivana je najvišim ocjenama.

Mi, njene kolege i njeni učenici dugo ćemo se šećati i pamtitii našu poštovanu Anicu Paunović.

Kolektiv OŠ „Radomir Mitrović“

TATJANA TANJA RAKOJEVIĆ

Nakon kraće i teške bolesti iz naših života i iz života Osnovne škole „Luka Simonović“ zauvijek je otišla cijenjena koleginica Tatjana Tanja Rakojević. Po prirodi tiha i nenametljiva, uvijek predana svom poslu, Tanja je smirenošću i toleratnošću sve tekuće probleme u školi rješavala vještinom koja se graničila sa umjetnošću. Ona je najbolje potvrđivala misao antičkih filozofa da u učitelje treba slati najumnije i najrazboritije, a Tanja je bila pravi učitelj, ne samo učenicima, već i svojim kolegama – nastavnicima.

Tatjana Rakojević je rođena 1965. godine u porodici Milić u Nikšiću de je završila osnovnu školu i gimnaziju. Kao odličan đak, studije nastavlja na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Beogradu – Odsjek pedagogija. Nakon studija, kao pedagog, svoj radni vijek započinje 1995. godine u Osnovnoj školi „Luka Simonović“ u Nikšiću. Čitavih dvadeset godina, sa istim entuzijazmom posljednjeg kao i prvog dana rada, naša uvažena koleginica je strpljivo i istrajno, svojim stručnim radom izgrađivala profesionalca u svom poslu, osoba koja je učila i od koje se mnogo naučilo. Vrata naše pedagoške službe uvijek su bila širom otvorena za sve učenike i nastavnike, de nas je čekao dobronamjeran i stručan savjet, posebno za učenike, prema kojima je imala i brižan roditeljski odnos. Neizmerna ljubav prema deci, maksimalna posvećenost pedagoškom pozivu, iskren i otvoren pristup svim problemima i izuzetan smisao za vrijednosti su osnovne odrednice na kojima se temeljio dugogodišnji rad pedagoške službe škole „Luka Simonović“.

Najveće svjedočanstvo o dvodecenijskom pregalaštvu u pedagoško-prosvjetnom radu Tatjane Tanje Rakojević su generacije učenika koje je vaspitavala, kojima se i danas ponosi naša škola.

Njenim preranim odlaskom naš kolektiv je ostao bez izuzetnog čovjeka, iskrenog druga i prijatelja i nadasve vrsnog pedagoga.

Kolektiv OŠ „Luka Simonović“

je se ispunjenost 10 kriterijuma koji se odnose povezanost nacionalnog okvira kvalifikacija sa Evropskim okvirom kvalifikacija za cjeloživotno učenje i 7 verifikacionih kriterijuma i 4 procedure za proces samosertifikovanja nacionalnog okvira kvalifikacija u odnosu na Okvir kvalifikacija Evropskog prostora za visoko obrazovanje (QF-EHEA).

Proces referenciranja je autonoman nacionalni proces u kojem odgovarajući ključni partneri na nacionalnom nivou i nadležni organi i tijela postižu saglasnost o odgovarajućim vezama između nivoa nacionalnog i nivoa Evropskog okvira kvalifikacija. Nakon odobranja izvještaja o referenciranju od strane nacionalnih organa i tijela i ključnih partnera, izvještaj svake zemlje se predstavlja Savjetodavnom odboru za Evropski okvir kvalifikacija. Predstavljanje izvještaja Savjetodavnoj grupi za Evropski okvir kvalifikacija treba da pruži ključne in-

formacije: obuhvat okvira (stručno obrazovanje, opšte obrazovanje, visoko obrazovanje, kvalifikacije izvan formalnog obrazovanja), kriterijumi i procedure na osnovu kojih su kvalifikacije uključene u okvir i kako se ishodi učenja razumiju i koriste unutar okvira; referenciranje nivoa nacionalnog okvira kvalifikacija sa nivoima Evropskog okvira kvalifikacija, što obuhvataju metodologije korišćene prilikom povezivanja nivoa nacionalnog okvira kvalifikacija sa nivoima Evropskog okvira kvalifikacija, uključeno ključnih partnera u procesu referenciranja (uključujući i organe i tijela, nadležna za osiguranje kvaliteta), učešće međunarodnih eksperata i izazove u procesu referenciranja i uspostavljanja okvira.

Crnogorski okvir kvalifikacija usaglašen sa evropskim

Crna Gora je završila proces referenciranja svog Nacionalnog okvira sa Evropskim

okvirom kvalifikacija. Savjetodavna grupa za Evropski okvir kvalifikacija je na sjednici, održanoj 4. novembra 2014. godine donijela odluku o usaglašenosti nivoa Okvira kvalifikacija u Crnoj Gori sa nivoima Evropskog okvira kvalifikacija i usvojila Izvještaj o referenciranju Nacionalnog okvira kvalifikacija sa Evropskim okvirom kvalifikacija za cjeloživotno učenje (EQF) i Okvira kvalifikacija za Evropski prostor visokog obrazovanja (QF-EHEA). Izvještaj o referenciranju Nacionalnog okvira kvalifikacija sa Evropskim okvirom kvalifikacija predstavlja osnovni dokument kojim Crna Gora izvještava nadležno tijelo Evropske komisije o sprovedenom postupku odnosno procesu povezivanja nivoa Nacionalnog okvira kvalifikacija u Crnoj Gori sa Evropskim okvirom kvalifikacija za cjeloživotno učenje, a time posredno i sa nacionalnim okvirima kvalifikacija drugih evropskih zemalja. Na taj način izvršeno je i formalno povezivanje nivoa Nacionalnog okvira kvalifikacija u Crnoj Gori sa nivoima Evropskog okvira kvalifikacija za cjeloživotno učenje, a time posredno i povezivanje sa nacionalnim okvirima kvalifikacija drugih evropskih zemalja. To znači da su nivoi kvalifikacija koje se stiču u Crnoj Gori uporedivi sa nivoima Evropskog okvira kvalifikacija, što obezbeđuje prepoznatljivost kvalifikacija koje se stiču u Crnoj Gori i mobilnost pojedinaca u svijetu rada i obrazovanja na širem evropskom prostoru.

Erasmus + program Evropske unije „Podrška EQF NCP u Crnoj Gori za 2015. godinu“ podržao je promovisanje Nacionalnog okvira kvalifikacija kod različitih ciljnih grupa.